Ümumdünya QİÇS-lə Mübarizə Gününə həsr olunmuş konfrans keçirilib

Dekabrın 1-də Səhiyyə Nazirliyinin dəstəyi ilə Respublika QİÇS-lə Mübarizə Mərkəzi tərəfindən 1 Dekabr - Ümumdünya QİÇS-lə Mübarizə Gününə həsr olunmuş konfrans keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konfransda çıxış edən səhiyyə nazirinin müavini Nadir Zeynalovun sözlərinə görə, QİÇS təhlükəli ölümlə nəticələnə bilən pandemik infeksion xəstəlikdir. Hazırda dünyada 38-39 milyon insan İİV-lə yaşayır. Dünyada elə bir ölkə yoxdur ki, orada İİV virusu olmasın.

Nazir müavini bildirib ki, xəstəliyin aşkarlandığı 40 il ərzində onun diaqnostikası, müalicəsi və profilaktikasında böyük nailiyyətlər əldə olunub: "Əgər əvvəllər QİÇS-in effektiv müalicəsi yox idisə, diaqnostikası bahalı və uzun müddət tələb edən prosedur idisə, o zamanlar QİÇS-dən əziyyət çəkən, o cümlədən İİV aşkarlanan xəstə sanki təxirə salınmış ölüm hökmünə məhkum olunurdusa, bu gün həmin virusun sürətli aşkarlanmasının ucuz müayinə üsulları mövcuddur. Bunun əsasında qurulmuş skrininq müayinələr aparılır, bundan başqa, QİÇS-in effektiv müalicə üsulu var. Müasir müalicə üsulları, dərmanlarla İİV olan şəxslərdə həmin virusun orqanizmdə səviyyəsini çox aşağı səviyyəyə endirmək mümkündür. Nəticədə bu virus həmin şəxsdə hətta müayinə üsulları ilə tapılmır. Həmçinin başqa insan üçün yoluxduruculuq qabiliyyəti olmur. Bu, böyük bir nailiyyətdir. Lakin hələlik QİÇS-in sağalma ilə nəticələnən müalicəsi yoxdur".

"Ölkədə İİV/QİÇS-lə bağlı cari vəziyyət və qarşıda duran hədəflər" barədə təqdimatla çıxış edən Respublika QİÇS-lə Mübarizə Mərkəzinin direktoru Famil Məmmədov bildirib ki, İİV/QİÇS-ə qarşı aparılan mübarizə tədbirlərinə baxmayaraq, onun dünyada, xüsusən də Şərqi Avropa və Mərkəzi Asiya regionunda yayılması davam etməkdədir. Azərbaycanda həmin infeksiya əsasən yoluxmaya yüksək risk qrupu təşkil edən şəxslər arasında yayılıb. Ölkəmiz Şərqi Avropa və Mərkəzi Asiya regionunda xəstəliyin yayılma göstəricilərinə görə aşağı olan ölkələrdəndir.

"Bu ilin ötən dövrü ərzində İİV-ə yeni yoluxma hallarının sayı 1130 nəfər təşkil edib ki, onlardan 1109 nəfəri (98 faizi) Azərbaycan vətəndaşları olub. İİV-ə yoluxmuş Azərbaycan vətəndaşlarının 74,3 faizini kişilər, 25,7 faizini isə qadınlar təşkil edib. Həmin dövr ərzində 71 nəfər QİÇS mərhələsinə keçib, 20 nəfər isə İİV infeksiyasından dünyasını dəyişib. Azərbaycanda ilk dəfə İİV infeksiyasının aşkar edildiyi 1987-ci ildən 2025-ci ilin noyabr ayının sonuna kimi Respublika QİÇS-lə Mübarizə Mərkəzində 11 min 413 Azərbaycan vətəndaşı rəsmi qeydiyyatdadır. Onlardan 71,6 faizini kişilər, 28,4 faizini qadınlar təşkil edir. Ümumilikdə həmin dövr ərzində İİV infeksiyasından dünyasını dəyişənlərin sayı isə 1540 nəfər olub. Respublika QİÇS-lə Mübarizə Mərkəzi tərəfindən qeydiyyata götürülən ölkə vətəndaşlarından 28,2 faizində İİV-ə yoluxma inyeksion narkotik istifadəsi nəticəsində, 60,3 faizində heteroseksual, 6,3 faizində homoseksual kontakt nəticəsində olub, 1,3 faizində anadan uşağa keçib, 3,9 faizində isə yoluxma yolu müəyyən edilməyib", - deyə F.Məmmədov qeyd edib.

TƏBİB-in Xəstəliklərin profilaktikası və kontrolu departamentinin müdiri Yaqut Qarayeva hazırda İİV/QİÇS-lə bağlı ən böyük problemin stiqma və diskriminasiya olduğunu diqqətə çatdırıb: "Müalicə istiqamətində biz hələ də bu problemləri yaşayırıq. Stiqma və diskriminasiya ilə mübarizədə maarifləənmənin rolu çox böyükdür. Maarifləndirmə dedikdə daha çox əhalini nəzərdə tuturuq. Əsas məsələ odur ki, tibb müəssisələrində tibb işçiləri, hətta həkimlər arasında İİV/QİÇS-lə bağlı ciddi maarifləndirməyə ehtiyac var. Bu istiqamətdə QİÇS-lə Mübarizə Mərkəzi ilə əməkdaşlıq edirik. Biz TƏBİB olaraq tibb müəssisələrində infeksion nəzarətin qurulması istiqamətində son beş il ərzində çox böyük işlər görmüşük. İnfeksion nəzarət sisteminin qurulması təkcə İİV deyil, digər infeksion xəstəliklərin də yayılmasının qarşısının alınmasında çox böyük bir sistemdir".

Tədbirdə çıxış edən Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin üzvləri, deputatlar - Soltan Məmmədov, Müşfiq Məmmədli və Pərvanə Vəliyeva səhiyyə sahəsinə ayrılan büdcə, QİÇS-lə bağlı qanunvericilik, xəstəliklə mübarizədə aparılan düzgün strategiyadan bəhs edib, beynəlxalq təcrübə və tövsiyələrə əsaslanan tədbirlərin, görülən işlərin öz müsbət nəticəsini verdiyini diqqətə çatdırıblar. Bildirilib ki, region ölkələrinə bir nümunə olan Azərbaycanda QİÇS-lə bağlı epidemioloji vəziyyət başqa ölkələrdən fərqli olaraq daha yaxşıdır.

Daha sonra Respublika QİÇS-lə Mübarizə Mərkəzinin direktor müavini Günəş Cəfərova İİV infeksiyası ilə bağlı mobil tətbiqin təqdimatını edib. AIDS-lə Mübarizə İctimai Birliyinin sədri Nofəl Şərifovun "Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarının İİV/QİÇS-lə mübarizədə rolu" mövzusunda məruzəsi dinlənilib.

Tədbir mövzular ətrafında müzakirələrlə davam edib.

Azərbaycan.- 2025.- 2 dekabr (№ 254).- S.12.